

DATUM 17-11-2023  
AAN Provinciale Staten  
VAN Gedeputeerde Van Essen  
ONDERWERP Beantwoording vragen naar aanleiding van interpellatiedebat 8-11-2023

## Vragen BBB bij aanvragen interpellatiedebat

- Waarom hebben de Staten de vragen niet gekregen voordat de enquête live ging terwijl daar meerdere keren door ons om is gevraagd?

De enquête was pas op 11 oktober klaar en is toen gedeeld met de griffie. Op 9 en 10 oktober heeft een testpanel de enquête nog getest en naar aanleiding hiervan is deze op 11 oktober aangepast tot de definitieve versie die met de griffie gedeeld is.

- Vond Gedeputeerde het een verantwoorde beslissing om, na alle commotie in de com M&M, toch de volgende dag live te gaan?

Ja, omdat het startgesprek deel 1 in de commissie niet heeft geleid tot een wijziging in het proces voor windenergie zoals geschetst in de statenbrief. Daarbij is met de RES partners afgesproken de resultaten van het planMER rond de kerst te delen. De resultaten zijn op dat moment nodig voor het proces van herijking van de RES. Het participatieproces dat op 12 oktober van start is gegaan, is een belangrijk onderdeel van wat aan gemeenten aangeboden wordt.

- Heeft Gedeputeerde dit proces en de inhoud afgestemd met uw coalitiepartners? En zo ja, kunt u in korte bewoording hun reactie en/of aanvullend advies formuleren.

Het participatieproces (incl. Raadpleging) stond in het participatieplan dat door GS is vastgesteld.

- Wanneer is de selectie van de onderzoeksbureaus gestart en wat is de exacte datum dat de opdracht verstrekt is.

De selectie van het bureau heeft plaatsgevonden in de zomer en de opdracht is verstrekt op 1 september 2023.

- Kan Gedeputeerde de exacte formulering van de opdracht verstrekken?

De offerteaanvraag is met PS gedeeld waarin de exacte formulering van de opdracht in staat.

- Is er in de opdrachtverstrekking doelbewust gekozen voor deze vorm van "sturende" vraagstelling?

Nee, we herkennen ook niet dat het om sturende vraagstelling gaat. Het feit dat de raadpleging niet gaat over het wel of niet kiezen voor windmolens, maar over wat er belangrijk is bij keuzes tussen gebieden, vindt u mogelijk sturend. Het was echter niet het doel van de raadpleging om te peilen of inwoners voorstander of tegenstander zijn van windenergie. Het doel was om voorkeuren op te halen over de weging van verschillende criteria om te komen tot de meest kansrijke gebieden. De raadpleging zal dus ook niet gebruikt worden om iets te zeggen over het draagvlak voor windenergie. Daarnaast is de concept enquête door verschillende partijen

bekeken en hebben zij meegelezen op de vraagformulering. Dit is zowel door voor als tegenstanders van wind gedaan.

- Heeft Gedeputeerde de start van het onderzoeksproces alsmede de inhoud van de opdrachtverstrekking met de coalitiepartners gedeeld?

De opdrachtverstrekking is een ambtelijke uitwerking van wat door GS is vastgesteld in het participatieplan. In het participatieplan stond de PWE raadpleging opgenomen: *Via de Participatieve Waarde Evaluatie (PWE) methodiek zullen voorkeuren bij inwoners opgehaald worden over afwegingen die gemaakt worden bij het samenstellen van de bundel meest kansrijke gebieden (voorkeursalternatief)*

- Voldoet in de beleving van Gedeputeerde dit proces en de timing daarvan aan de zaken zoals geformuleerd en afgesproken zijn in het coalitieakkoord?

Ja, dit participatieproces is een voorbereiding op het besluit van GS over het planMER inclusief meest kansrijke gebieden voor windenergie. Dit planMER wordt aangeboden aan gemeenten. Zoals in het coalitieakkoord afgesproken krijgen gemeenten dan een periode van 6 maanden de tijd om zelf besluiten te nemen over wind en zonne-energie locaties. Gemeenten kunnen het planMER gedurende deze periode gebruiken om te komen tot locaties.

- Denkt Gedeputeerde dat dit (zoek)proces de onderlinge relatie en het vertrouwen tussen Provincie en gemeenten beïnvloed heeft? Kan Gedeputeerde zijn antwoord hierop toelichten.

Dit verschilt per gemeente. Een aantal gemeenten wil geen windenergie en is niet blij met het proces op het gebied van wind van de provincie. Een aantal gemeenten is juist blij met het onderzoek en het besluit dat GS gaat nemen en wacht op de resultaten van het planMER om zelf besluiten te nemen. Een aantal gemeenten was zelf al bezig en daarvoor was afstemming over participatie en communicatie nodig en dit is ook gebeurd.

- Overweegt Gedeputeerde naar aanleiding van alle negatieve berichtgeving in de media en vanuit de samenleving (o.a. via petitie) om het zoekproces vanaf hier anders in te richten of zelfs te stoppen?

Nee, het besluit van GS over het planMER inclusief meest kansrijke gebieden is namelijk belangrijk voor het halen van de RES doelen en voor gemeenten die hierop hun eigen keuzes willen baseren.

#### **Overige vragen/toezeggingen tijdens interpellatiedebat:**

- Uitvraag aan enquêtebureau zal met PS worden gedeeld

Deze is gedeeld op 9 november met de griffie gedeeld.

- Gedeputeerde zal nagaan of er bepaalde "routes" in de enquête zaten

De vragen verschilden niet als men de raadpleging als voorstander of tegenstander invulde. Als men in deel 1 van de raadpleging invulde dat men het eens was met de stelling van de tegenstanders werd gevraagd of men de rest van de raadpleging toch wilde invullen. Door op "ja" te klikken kwam men dan in de rest van de enquête terecht. Bij bepaalde onderdelen van de raadpleging kon de vraagstelling verschillen. Maar dit had niets te maken met of je de raadpleging invulde als voorstander of tegenstander. Bij het derde onderdeel kreeg elke deelnemer de doelen in een andere volgorde te zien. De reden om de doelen te randomiseren is dat er anders een voorkeur kan ontstaan voor het doel dat deelnemers als eerste of als laatste te zien krijgen. Dit is op te lossen door deelnemers een andere volgorde te geven.

Bij het tweede deel waren er 24 vragen waar deelnemers konden kiezen tussen 2 aanpakken voor windmolens. Elke deelnemer kreeg maar 4 van deze vragen. Ook hiervoor geldt dat de 4 vragen random werden toegewezen.

Dus het niet zo dat een voorstander de ene 4 vragen kreeg en een tegenstander de andere 4 vragen. De reden om niet alle 24 vragen aan elke deelnemer voor te leggen is dat de raadpleging anders zeker 10 minuten langer zou worden waardoor er veel deelnemers zouden afhaken.

- Er komt een toelichting op de representativiteit

Er waren twee groepen voor de raadpleging: de open raadpleging en de representatieve groep. Beide groepen kregen dezelfde vragen en de resultaten kunnen dus ook met elkaar vergeleken worden. De open raadpleging (4.694 deelnemers) kon iedereen invullen en daarvoor is het dus lastig om te bepalen of het representatief was. Voor de representatieve doelgroep waren er 30.000 brieven gestuurd. In deze brieven stond een unieke code om de raadpleging in te vullen. Hier hebben 1.898 inwoners gebruik van gemaakt. Dit aantal is aangevuld vanuit een panel gericht op specifieke doelgroepen (373 deelnemers) aangezien een aantal doelgroepen (zoals jongeren) anders ondervertegenwoordigd zouden zijn. Populytics heeft geanalyseerd dat met deze 2.271 deelnemers representativiteit is behaald op de kenmerken geslacht, leeftijd en opleidingsniveau.

- Gedeputeerde zal nagaan hoe het zit met meerdere reacties per IP-adres en reacties van buiten de provincie

Er is door het onderzoeksbureau een check gedaan op IP-adressen. Een IP-adres waarop meerdere keren de raadpleging was ingevuld werd maar één keer meegeteld. Waarbij de eerste raadpleging werd gebruikt. Het was mogelijk om de open raadpleging vanuit buiten de provincie in te vullen. Dit was zelfs de bedoeling zodat inwoners van buurgemeenten buiten onze provincie ook hun mening konden geven. Deelnemers met een brief kregen een unieke code die maar één keer te gebruiken was. Op deze manier is het zeker dat de deelnemers aan de representatieve groep allemaal in de provincie Utrecht wonen. Deelnemers met een brief konden daarnaast andere huisgenoten de raadpleging ook laten invullen zonder code, maar dat was dan in de open raadpleging.

- Het burgerforum zal worden geëvalueerd en “lessons learned” geformuleerd. Ook zal er nadere info komen over de selectie van leden van het burgerforum

Lessons learned wordt met de evaluatie opgepakt (zie hieronder).

Leden van het burgerforum zijn geselecteerd op drie kenmerken (leeftijd, geslacht en opleidingsniveau). Gezien de oververtegenwoordiging van theoretisch opgeleide mannen boven de 55 jaar was de kans om ingeloot te worden voor vrouwen, jongeren en praktisch geschoolden groter. Er is ook gevraagd naar de gemeente waar mensen wonen en hoe men over windenergie dacht (voorstander, tegenstander of neutraal). Deze twee onderdelen waren geen selectiecriteria, maar zijn gebruikt om een check te doen of de groep die geselecteerd was een mix was van verschillende woonplaatsen en perspectieven. Er is door Moventem dus niet geselecteerd op of men voorstander of tegenstander van windenergie is.

- Er komt een evaluatie van planning en proces van de enquête

Dit zal begin 2024 gedaan worden. Op dit moment loopt het participatieproces nog aangezien het burgerforum op dit moment wordt uitgevoerd. Daarna zullen Moventem en Populytics rapporten opstellen over het burgerforum en de raadpleging. Als deze rapporten er zijn zal het gehele participatieproces worden geëvalueerd.